

Fenntartható térségi fejlődés elemei és szereplői

Az európai vidéki területek nagy nyomással állnak szemben a nemzetközi fejlesztéseknek köszönhetően. A megnövekedett gépesítés és a verseny fokozatosan olyan folyamathoz vezetett, amelyben a mezőgazdasági szektor elveszti fontosságát húzófényezőként a vidéki gazdaságban. A közép-európai országok, mint Magyarország a globális piacgazdaságba való gyors integrációval szembesültek, aminek következtében elavult ipari területek és mezőgazdasági komplexumok öröksége nehezedik rájuk. Ez az átalakulás drámai módon megváltoztatta a mezőgazdasági termelés, feldolgozás és értékesítés rendszerét. Miközben a nyugat-európai országokban a fejlődési folyamatokat különböző védelmező irányelvek enyhítik és vezérlik, Magyarország a gyors liberalizáció nyomásával szembesült. A magyar vidéki területek ezért azzal a nehéz kihívással állnak szemben, hogy helyt kell állniuk a világpiacon.

A folyamatok összegzéseképpen elmondható, hogy a mezőgazdaság és az arra épülő élelmiszeripar eltartó képessége, foglalkoztatási képessége minimálisra csökkent, ma már az agrárium és a vidék fogalmának összemosása súlyos döntési hibákhoz vezet. A kereskedelembe elterjedtek a bevásárlóközpontok, melyek sokszor alacsony minőségű, de olcsó termékekkel magukhoz vonzották a vásárlókat, a korábbi kis tőkájú kereskedelmi egységek jelentős része nem bírta a versenyt és megszűnt. A helyi ellátás színvonala ennek következtében romlott, hiszen a bevásárlóközpontok a nagy lakosságszámú városokba és azok peremére települtek. Az állami, önkormányzati tulajdonú közszolgáltatások (iskola, egészségügy, posta, vasút, stb.) is jelentősen megritkultak, elérhetőségük nehezebbé vált. A megoldás véghez vitelében fontos szerep hárul a fiatal vidéki értelmiségre, s nem csak abban az általános értelemben, hogy lakóhelyükön való megtartásuk a vidék jövőjének záloga. Bevonásuk azért is fontos, mert a program sikerre vitele olyan emberekkel valósítható meg, akik hisznek benne, akik bíznak a jövőben, szemléletüket nem a csalódottság, hanem az ambíció határozza meg. Korszerű ismeretekkel rendelkeznek és tanulási hajlamaik lehetővé teszik az új megközelítések, feladatok és tudás elsajátítását.

A fenntartható fejlődés alapelve arra irányul, hogy megfordítsa az elvándorlást, szembeszálljon a szegénységgel, serkentve a foglalkoztatást és az esélyegyenlőséget és, hogy kellő választ adjon a jobb minőség, az egészségügy, a biztonság, a személyiségfejlesztés és a pihenés iránti növekvő igényekre, és, hogy hozzájáruljon a vidéki jólét növeléséhez. Azt az igényt, hogy a vidéki környezet minőségét megőrizzük és fejlesszük, be kell építeni minden olyan közösségi politikába, amely kapcsolatban van a vidékfejlesztéssel. Jobb egyensúlyt kell kialakítani a vidéki és városi térségek között, a közkiadások, az infrastrukturális beruházások, az oktatási, egészségügyi és hírközlési szolgáltatások vonatkozásában. A rendelkezésre álló erőforrások növekvő hányadát kell a vidékfejlesztésre és a környezeti célok elérésére fordítani.”

